Proletari din toate țările uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII ★ nr. 28 (484) miercuri 4 aprilie 1956 ★ 4 pag. 15 bani

Primiți întrecerea?

Lucrul despre care s-a discutat în adunarea unității de la Școala de 7 ani din Curcani a fost fără îndoială deosebit de interesant. De fapt e vorba de o poveste mai veche, care a început cam în primăvara anului 1955. Atunci au fost aduse în școală primele semințe de viermi de mătase.

— Iată, de aci vor ieși mii de metri de fire — le-a spus atunci tovarășa profesoară de naturale. Copiilor nu prea le venea să creadă. Mii de metri din cele cîteva zeci de punctișoare, presărate pe un colț de hîrtie?

Din semințele minuscule însă au ieșit o mulțime de larve micuțe și lacome care creșteau cu repeziciune.

Pionierii urmăreau curioși dezvoltarea lor. A devenit o obișnuință ca fiecare detașament să facă de servici la îngrijirea viermilor. Le aduceau frunze de dud, curățau rafturile, aeriseau încăperea. Așa se explică cum, în curînd, mai toți pionierii deveniră foarte îndemînateci în creșterea viermilor de mătase.

...Și iată că, într-o zi, evenimentul mult așteptat, s-a produs. Viermii s-au înconjurat cu o gogoașe deasă de fire galbene, mătăsoase...

Cînd pionierii au prezentat gogoșile la centrul de colectare, li s-a spus că sînt de calitatea I-a.

Despre toate aceste lucruri au discutat ei în adunare și de bună seamă, fiecare și-a adus aminte cu drag de munca depusă o primăvară și o vară întreagă.

Fără îndoială, adunarea a luat sfîrșit cu hotărîrea de a crește și anul acesta viermi de mătase. Colectivul de conducere al unității mai pregătise însă un document care pînă la acea dată a fost declarat „secret” și „de mare importanță”. Publicăm acest document care a stîrnit entuziasmul întregii unități întrucît, în momentul de față el nu mai este secret. Rămîne însă de mare importanță.

★ ★ ★

Către unitățile de pionieri din întreaga țară

Noi, pionierii din Școala de 7 ani din comuna Curcani, raionul Oltenița, regiunea București, îndrăgind creșterea viermilor de mătase, considerînd-o în acelaș timp o importantă acțiune patriotică, în adunarea noastră din 9 februarie 1956 am hotărît:

1. — Să creștem anul acesta viermi de mătase proveniți din 10 gr. sămînță.

2. — Să obținem cantitatea de cel puțin 20 kg. de gogoși calitatea I-a.

Chemăm la întrecere toate unitățile de pionieri din țară, avînd în vedere punctele de mai sus.

Rugăm unitățile care acceptă întrecerea să ne scrie pe adresa:

Școala de 7 ani — Curcani
raionul Oltenița — reg. București.

Sîntem gata să vă împărtășim din experiența noastră.

Colectivul de conducere al unității

Drumul firului de mătase

Creșterea viermilor de mătase este o îndeletnicire frumoasă, și pasionantă. Ea nu este legată de existența vreunei instalații speciale: toate cele trebuitoare, precum și cunoștințele necesare se pot dobîndi ușor. Pe lîngă orice școală poate lua naștere o crescătorie. Ministerul Agriculturii distribuie gratuit sămînță selecționată, iar din vînzarea gogoșilor putem strînge fonduri bănești cu care să facem de pildă o excursie.

Sămînța care o primim cuprinde de fapt ouăle viermilor de mătase. Mărimea ouălelor este deobicei de 1,5 mm lungime și 1,2 mm lățime. Într-un gram intră cam 1.300 — 1.600 ouă. Culoarea acestor ouă este cenușie. E bine să știm că oul respiră, transpiră și degajă căldură, și din această cauză trebuie să păstrăm ouăle în straturi subțiri.

Larva sau viermele — are corpul cilindric, la ieșirea din ou e de culoare neagră, are o lungime de 3 mm iar la maturitate atinge chiar 10 cm. Corpul îi este format din 12 inele, fără a socoti capul și apendicele anal. Viața larvelor durează 28 — 33 zile, interval în care își mărește greutatea corpului de 6.000 — 10.000 ori. Creșterea cea mai imensă se observă în primele zile. În timpul vieții lor, larvele năpîrlesc de 4—5 ori. Inainte de năpîrlire, larvele se fixează de locul pe care se găsesc cu ajutorul unui fir de mătase și stau 24—48 ore în repaus (somn larvar), timp în care nu mănîncă nimic.

Gogoașa poate fi albă, galbenă, maron, uneori roză sau chiar verzuie. În mod obișnuit, dintr-un gram de sămînță se pot obține 2 kg gogoși. (În Uniunea Sovietică recordul a fost de 3,5 kg gogoși pentru un gram sămînță).

CREȘTEREA VIERMILOR DE MĂTASE

Avem nevoie de o odaie nu prea mare care să se poată aerisi bine, să fie luminoasă, călduroasă și să poată menține o temperatură constantă, uscată (lipsită de igrasie). Mobilierul de creștere e compus din paturi (sistem rafturi), un termometru (pentru controlarea temperaturii), și dacă este posibil un higrometru (pentru controlul umidității). Este bine să avem și un caiet, în care să notăm toate transformările ce se vor petrece. Se calculează 2,5— 3m² de paturi și 3 m³ aer pentru fiece gram de sămînță.

Înainte de începutul creșterii, odaia aleasă trebuie văruită, geamurile, ușile, perdelele, ferestrele — spălate. De asemeni fierbem și spălăm paturile și facem focul în sobă pentru a vedea dacă nu iese fum.

Sămînța o socotim cam 10 gr pentru 3 pionieri crescători și e bine să ținem seama ca munca să fie organizată pe echipe, viermilor trebuind să li se dea de mîncare în unele faze, și noaptea.

a) CLOCIREA

Punem sămînța la clocit (celoziune) socotind ca primii viermi să apară odată cu primele frunze de dud — cam între 1 și 5 mai. Aducem sămînța, o punem pe paturi, în cutii în straturi cam de 2 mm grosime și primele zile menținem o temperatură de 14 — 15°. După aceea, o ridicăm la 19 — 20° iar după 4—5 zile la 23 — 24°, temperatură ce o menținem pînă la sfîrșitul clocirii. Camera se aerisește din 3 în 3 ore; se pun perdele la ferestre, (fără a face întuneric în cameră) în așa fel ca razele soarelui să nu bată direct înăuntru. Umiditatea va fi de 65—75%. Pentru a asigura o asemenea umiditate, punem în odaie farfurii cu apă. Evaporarea apei va menține umiditatea necesară. După 15— 18 zile, larvele încep să iasă din ouă. Cele care vor ieși înainte sau după acest interval — le vom distruge.

b) HRANIREA

Pentru hrana viermilor rezultați dintr-un gram de sămînță, se socotesc cam 35 — 40 kg frunză de dud (Adică producția unui dud mare sau a doi duzi mai mici). Vom alege mai cu seamă frunzele din vîrful pomului, care sînt mai bune. Frunzele culese seara, au cea mai mare valoare nutritivă. Frunzele vor fi curate, sănătoase, nu vom da viermilor frunză plină de praf sau umedă!

Vom avea grijă ca întotdeauna viermii să aibă hrană proaspătă: în primele zile se fac 15—16 hrăniri în 24 ore. În prima vîrstă (adică pînă la întîiul somn) se fac opt hrăniri, în vîrsta a doua, a treia și a patra, (adică în intervalele dintre al II-lea, al III-lea și al IV-lea somn) de 6—7 ori pe zi, iar în ultima vîrstă — de 8 ori. Cantitățile de frunză se măresc pe măsură ce viermii cresc.

c) ÎNGRIJIREA

Camera se aerisește și se încălzește constant. Umezeala se menține cam în jurul a 65%. Se păstrează liniște desăvîrșită. Se umblă numai cu mîinile curate, gingaș și cu grijă, pentru a nu strivi viermii. În timpul somnului, viermii nu vor fi deranjați, iar după somn, deoarece au pielea foarte subțire, vor fi feriți de curenții de aer, izbituri, ș.a.m.d. După năpîrlire, prima hrănire se face abia după ce toate larvele și-au schimbat pielea.

Deoarece larvele nu consumă toată frunza, așternutul de frunze trebuie să se schimbe cel puțin la trei zile — mai cu seamă începînd din vîrsta a doua. Schimbarea se face cu ajutorul hîrtiei perforate pe care o primim odată cu sămînța.

Dacă creșterea a decurs normal, după 30 zile larvele dau semne de îngogoșare. Pentru aceasta punem în paturi mănunchiuri de paie sau tufe de plante cu ramuri subțiri și aspre (înălțimea cam 0,3 — 0,4 m) pe care viermii se urcă. Se socotesc cam 100 mănunchiuri pentru 10 gr sămînță. Pregătirea materialelor de îngogoșare o vom face încă din vîrsta a patra: mănunchiurile le uscăm și le păstrăm la umbră.

În timpul îngogoșării larvele se hrănesc în continuare: temperatura se menține la 23°, umiditatea la maximum 60% iar lumina mai mică în intensitate. Vom acoperi ferestrele cu perdele subțiri de pînză.

După 8 — 9 zile de la îngogoșare, gogoșile se culeg, se sortează pe categorii și se predau centrelor de recoltare.

E. JIANU
Lector universitar
la Inst. Agronomic
București

*

In studiourile postului de radio din Leningrad, are loc emisiunea pentru Antarctica.

La microfon se află familia lui P a v e l Kondratevici Senko, şeful detaşamentului geofizic al expediţiei din Antarctica.

— Tăticule, să-mi aduci un pinguin, uite atît de mare ! — cere fetiţa.

*

Meşteri iscusiţi

Mă grăbisem din răsputeri, pentru că voiam să stau neapărat de vorbă cu pionierii din Şcoala medie mixtă din Simeria. Cu toate acestea, cînd am ajuns, liniştea cuprinsese de-acum clasele şi holul şcolii, atît de animate deobicei. Necăjit că nu am găsit pe nimeni, dădui să plec.

— Tovarăşe, pe cine cauţi ? Mă aud eu strigat tocmai cînd toate speranţele de a mai întîlni vreun şcolar mi se spulberaseră.

Era un pionier. Supărat, îi răspunsei ca şi cum tot necazul mi-l pricinuise el : „Pe voi vă caut, fireşte... Ce naiba, a plecat toată lumea ?".

— Nicidecum, veniţi cu mine, îmi răspunse pionierul.

Am coborît nişte scări, şi m-am pomenit într-un atelier. „Meşteri" pricepuţi lucrau aici cu diferite scule pe care le mînuiau, după cum mi s-a părut, cu multă dibăcie. Atelierul m-a fermecat, şi cu cît priveam mai mult, cu atît îmi creştea curiozitatea.

— Văd că vă place la noi — interveni acelaş pionier. Să vizităm împreună atelierul.

Aici e secţia de modelaj. Pionierul Bogariu Cornel, dintr-a V-a C, fruntaş la învăţătură, este şeful echipei de modelaj şi sculptură.

Din lut, pionierii lucrau rozete, frunze de pomi, fructe sau scrumiere. Iată viitorii ornamentatori — m-am gîndit fără să vreau.

La bancurile de tîmplărie, alţi „meşteri" munceau de zor. Unii tăiau cu fierăstrăul, dădeau la rindea, iar vreo doi lucrau la strungul pentru lemn. Pe Butnic Mircea, din clasa a VII-a B, l-am găsit tocmai cînd îşi termina „comanda", o lucrare începută cu cîteva zile înainte şi, cu o pensulă confecţionată de el, o dădea tocmai cu baiţ. Era instrumentul denumit „Cumpăna zidarului".

Am mai vizitat şi alte secţii. Sonerii, aparate morse, transformatoare electrice, un motoraş, toate lucrate de pionieri, umpleau aproape întreaga încăpere a atelierului.

După cum am aflat de la pionieri în curînd, clubul C.F.R. „Filimon Sîrbu", din Simeria, va îmbrăca haine de sărbătoare : aici va fi expoziţia obiectelor lucrate de pionierii Şcolii mixte de 10 ani, în atelierul lor şcolar.

D. FREAMĂT

Lucrul cel mai trainic de pe pămînt

Albinele aduc pe lăbuţele lor în stup mici bulgăraşi galbeni — polenul plantelor. Cînd priveşti acest praf prin microscop, te minunezi de frumuseţea formelor firişoarelor lui.

Nimic nu este mai tare, mai trainic ca polenul. Pietrele se învechesc şi se fărîmă, metalele ruginesc, oasele putrezesc, dar polenul nu-şi schimbă proprietăţile.

In vremuri îndepărtate pe pămînt au apărut primele plante. Ele au dispărut demult şi tot ce a rămas din ele — este polenul, sau celulele de înmulţire atît de mici, încît ele nu pot fi văzute cu ochiul liber.

Exploratorii sovietici au găsit celule de ferigă şi de coada calului în nişte straturi de pămînt formate acum 600 milioane de ani.

O singură floare de stejar produce într-o vară 500 de mii de celule dătătoare de viaţă, iar o floare de pin — aproape 6 milioane.

Polenul este folositor pentru organismul omului. Savanţii sovietici au descoperit în polen vitamine. Astfel polenul devine folositor în medicină.

Fibrele sintetice

(Continuare din nr. 26)

Cum reuşesc chimiştii să facă asemenea lucruri frumoase şi atît de utile omului ?

Intrebarea, fireşte, ar căpăta răspuns dacă am vizita laboratoarele de cercetări chimice unde oamenii de ştiinţă şi cercetătorii studiază şi dezleagă toate tainele naturii, dacă am vizita uriaşele fabrici chimice unde inginerii lucrează cu multă migală împreună cu tehnicienii şi muncitorii chimişti, pentru a transforma cărbunele, gazul metan ce arde în sobele noastre, petrolul sau aerul din atmosferă în felurite bunuri, pentru a uşura tot mai mult traiul oamenilor.

Chimiştii au reuşit să transforme substanţele cu molecule mici, pe cale sintetică, în substanţe cu molecule mari (numite **macromolecule**).

Aceste substanţe macromoleculare, ale căror molecule prezintă o structură filiformă, asemănătoare cu un lanţ, au proprietatea interesantă de a putea fi trase în fire subţiri.

Inchipuiţi-vă o moleculă cu lungimea de aproximativ 1000 de ori mai mare decît grosimea ei.

Reacţiile chimice prin care se realizează substanţele macromoleculare, cu structură filiformă, (denumite **polimerizare sau policondensare**) au reprezentat marea victorie a chimiştilor, ce le-a permis realizarea de fibre sintetice care s-au dovedit apoi a avea calităţi superioare celor naturale.

Dar ce este polimerizarea sau policondensarea ?

Polimerizarea este o reacţie chimică care duce la formarea de substanţe cu molecule mari (macromoleculare) prin unirea unui mare număr de molecule mici din cadrul altei substanţe. Aceste reacţii de polimerizare se petrec înlăuntrul unor vase mari, în prezenţa unor catalizatori (bare de metal, de nichel — de exemplu) care favorizează şi înlesneşte procesul chimic

Dacă am păşi într-o fabrică de perlon sau capron am putea vedea instalaţii uriaşe. In coloane de distilare mari ca nişte turnuri de fortăreaţă se separă gudroanele Fenolul, o substanţă cristalină şi albă cu miros greu, care îţi arde repede pielea dacă nu eşti atent, este pus în reactoare înalte, la 200⁰ temperatură unde se „hidrogenează". Aceasta înseamnă că vaporii de fenol (sau acid fenic cum i se mai spune) sînt trecuţi împreună cu hidrogenul peste substanţe care înlesnesc unirea lor.

Din această împreunare rezultă un lichid incolor mai „simpatic" decît înaintaşul său are un miros aromatic şi e mai puţin agresiv. In schimb va suferi un tratament mai drastic : în stare de vapori este trecut peste un „catalizator" metalic prin reactoare încălzite la 400°C

Aci se transformă într-un lichid slab gălbui, care trece la fel prin diferite tratamente chimice, prin agitatoarele unor vase mari Drum lung prin reactoare, prin multe operaţii chimice ce o transformă în diverse stări fizice pînă ajunge la foiţele de „lactamă" albe şi strălucitoare, materia primă de bază a fibrelor sintetice !

Lactama, ale cărei molecule sînt legate asemeni cercului unei roate, este introdusă în vase de mare presiune. Aci la 270°C, apa loveşte aceste roate făcînd ca moleculele să-şi dea mîna şi să formeze şiruri lungi de molecule !

„Policaprolactama" — aşa se numeşte ştiinţific capronul sau perlonul — s-a născut ! Inteligenţa omenească, ştiinţa chimiei a obţinut o nouă victorie

Ing. H. HAIMSOHN
laureat al Premiului de Stat

COLŢ VESEL

Legenda zebrei

AL. OVIDIU ZOTTA

Vezi ce cal ciudat s-arată ?
Poartă, ţanţoş, pijama !
Asta-i zebra cea vărgată —
N-aţi aflat povestea sa ?

Ea, pe timpuri, fu baroană,
Cum s-ar zice, poamă rea.
Ca s-arate că-i cucoană
Numa-n pijama umbla.

Işi spunea : „De mă zăreşte
Cineva-ntr-un strai firesc,
Va gîndi, doamne fereşte,
Despre mine, că muncesc !

O asemenea ruşine
Zău, m-ar face drept să pier !
Doar de la moşie-mi vine
Tot, de-a gata, ca din cer !"

De aceea, toată vremea
Sta baroana-n pijama,
Pe balcon torcîndu-şi lenea
Cu cafeaua lîngă ea.

Şi-a tot dus o viaţă faină
Cu prea nobilu-i temei
Pînă cînd vărgata haină
S-a lipit de pielea ei !

S-a-ngrozit atunci trufaşa
Răsturnînd pe jos cafeaua :
„Vai, pe unde scot cămaşa
Sau, adică, pijamaua ?!"

Şi-a fugit în jungla deasă
Nefericea baroneasă,
Părăsindu-şi şi baronul
Şi blazonul
Şi balconul !

Dar acolo, pe baroană,
Vînătorii cei isteţi
Iacă-au prins-o la capcană
Pentru circ, precum vedeţi !

Şi-au trimis-o ici anume
Cu vestita-i pijama
Ca s-o vadă-ntreaga lume
Şi să rîdă toţi de ea !

de MIRCEA SINTIMBREANU

Preşedintele detaşamentului a primit sarcina să scrie un articol la gazeta de perete a unităţii. Un articol despre situaţia la învăţătură din clasa a VII-a şi în primul rînd, fireşte, despre situaţia pionierilor. Simplu, nu-i aşa ? Aşa-i, la prima vedere. Dar cum o să-l dai pe Mitică Dumitrescu, prietenul tău, la gazeta unităţii? Ar fi să scrie aşa: „Mitică Dumitrescu este căzut la 3 obiecte"... Asta în calitate de preşedinte. Dar în calitate de prieten? Se poate să-l faci de rîs ? Nu se poate. Să nu scrie articolul ? Nu se poate. Să nu scrie despre Mitică Dumitrescu ? Nu se poate! Atunci ?

Să scrie articolul în dubla lui calitate : de preşedinte şi de prieten. Iată articolul :

„Situaţia la învăţătură în clasa noastră se prezintă bine. Din 26 de elevi, 25 sînt promovaţi. Cinste lor! In schimb, elevul Dumitrescu Mitică, deşi corijent la geografie, îşi duce cu cinste la îndeplinire sarcina de a deschide geamurile în fiecare recreaţie, ştiut fiind că o clasă neaerisită dăunează sănătăţii şi muncii noastre. La fel la chimie : în ciuda faptului că are media doi, are o grijă permanentă ca toţi elevii să fie curaţi pe ghete la intrarea în clasă, iar la matematică, cu toate că el personal nu scrie pe tablă aproape nimic, are o deosebită preocupare ca tabla să fie totdeauna ştearsă şi buretele ud.

Aceasta este situaţia la învăţătură în clasa noastră.

Cinste elevului Mitică Dumitrescu !"

In ajutorul activului pionieresc

DETAŞAMENTUL 5

...„Numai cinci! Cinci! Şi cînd te gîndeşti cît de mult am pregătit această adunare... Şi aceştia care au venit sînt nemulţumiţi că nu incepem. De fapt ar fi trebuit să-mi închipui — băieţii sînt indisciplinaţi, nu învaţă... Acum ce să fac?" gîndea Mitru Doru, noul preşedinte de detaşament"

— Nu mai vin... Hai să începem băieţi, spuse însfîrşit Doru. Adunarea se va ţine totuşi. Doar nu-i va trimite şi pe cei puţini prezenţi acasă.

Şi aşa începu o adunare cu totul neobişnuită. In jurul unei mese stăteau cîţiva băieţi şi discutau. Fără careu, fără rapoarte — stăteau pur şi simplu şi se sfătuiau cam ce-ar vrea să facă, ce i-ar interesa mai mult.

★

Aşa cum se hotărîse în adunarea celor cinci, detaşamentul trebuia să se ocupe de pionierii rămaşi în urmă la învăţătură, să organizeze acţiuni interesante, atrăgătoare.

— Mîine mergem să vizităm fabrica, se auzi intr-o recreaţie un zvon.

— Ce? Care fabrică? Se interesară băieţii.

Erau curioşi. Părinţii multora lucrau aici şi ei ar fi dorit să îi vadă cum lucrează. A doua zi au fost prezenţi ceva mai mulţi decît la adunare iar vizita la fabrică a fost interesantă.

— Ei? — întrebară a doua zi unii dintre cei cari preferaseră să se dea cu săniuţa pe derdeluş.

Şi băieţii începură să povestească ce-au văzut acolo. Trecuse peste un ceas de cînd se sfîrşiseră orele de curs şi detaşamentul nu mai pleca.

— Ia te uită! Fără să vrem am avut o adunare... se miră cineva.

Incetul cu încetul, activitatea detaşamentului se îmbunătăţi. Azi o adunare, mîine povestea unei cărţi, un articol la gazeta de perete şi băieţii începură să prindă drag de treaba făcută laolaltă. Dar şi Doru se interesa de toţi.

Intr-o zi, îi spuse tovarăşului diriginte:

— Badea Constantin stă departe. Ce-ar fi să-şi facă lecţiile împreună cu cei de la internat?

Propunerea lui fu ascultată. Acum Badea învaţă mult mai bine, e mai disciplinat.

Iniţiativele, propunerile începuseră să devină lucru obişnuit în detaşament.

— Mîine mergem împreună la cinematograf, le spuse Doru.

Şi minune! A doua zi întreg detaşamentul, dar absolut tot, a fost prezent. Chiar şi cei care mai văzuseră odată filmul. Mai ales pentru asta s-a bucurat Doru. Insemna că băieţilor le e drag să meargă împreună. Şi dacă la distracţie erau împreună de ce n-ar fi şi la lucru?

La strînsul fierului vechi, la curăţatul zăpezii, au fost toţi.

Azi e din nou adunare. Preşedinţii de grupă raportează pe rînd:

Toate grupele sînt complete. Faţa lui Doru e îmbujorată, ochii îi strălucesc de bucurie, de mîndrie. Işi aminteşte de o adunare mai puţin veselă. Asta a fost însă de mult. Se răsuceşte spre dreapta şi cu vocea tare şi limpede raportează la rîndu-i:

— Detaşamentul nr. 5 cu un efectiv de 28 pionieri, toţi prezenţi, este gata pentru începerea adunării.

Slatina, Şcoala medie de băieţi

Geta COSTIN

— Voi faceţi experienţe?

— Desigur! Săptămîna trecută am experimentat puterea de încolţire a seminţelor.

Un grup de pionieri s-a şi strîns imediat în jurul tovarăşului profesor de la Palatul pionierilor, care povestea despre acest lucru. Discutară apoi şi ei, împărtăşindu-şi unul altuia experienţa căpătată.

— Uite, aceasta e prima inflorescenţă, explică Ogrezeanu Viorica de la Şcoala de fete nr. 2 din Bucureşti, noului său prieten Tudor Iordan din Grădişte. Apoi cu toţii, pionierii din oraş şi cei din întreaga regiune, veniţi la Consfătuirea „Tinerilor Grădinari şi Pomicultori“, *vizitară serele de la Palatul pionierilor.*

Oare nici acest pătrar nu-i va trezi?

...Profesorul de matematici işi trecu ca de obicei privirea-i veselă şi prietenoasă de la un elev la altul, apoi cu o voce liniştită, întrebă:

— E cineva care nu şi-a făcut temele?

„Temele!" Intreaga clasă avusese de rezolvat în scris, acasă, şase exerciţii de algebră. Mulţi dintre copii rezolvaseră şi mai multe.

De aceea, veseli, se grăbiră care mai de care să anunţe profesorului numărul de exerciţii rezolvate:

— Eu am rezolvat 14!

— Şi eu... Cam greu, da' tot am rezolvat vreo 8!

„Cineva" însă, din clasă, nu rezolvase decît... 2 —

şi acelea vai de capul lor... „N-avusese timp!"

— Iarăşi, Ghimpule!? Mereu în coada clasei... Te tîrîi ca melcul, îl mustră profesorul, gîndindu-se să-i mai pună sau nu încă un 2 alături de ceilalţi.

Intreaga clasă se posomori. „Auzi — din nou Ghimpu... Iar ne-a făcut de rîs!"...

Lucrurile de mai sus s-au petrecut acum cîteva zile, la prima oră de curs.

In ora a doua, de limba romînă, povestea cu Ghimpu — „N-am avut timp — n-am scris tema" — se repetă. Şi din nou Ghimpu căpătă de la profesor o mustrare, din nou întreaga clasă privi posomorită către el.

Poziţia clasei faţă de purtarea obraznică, nepionierească a lui Ghimpu, s-a rezumat însă, doar la atît: o privire mohorîtă, aruncată acestuia pentru moment.

De aceea Ghimpu a rămas şi în pătrarul IV tot acelaşi Ghimpu de pe pătrarele I, II, şi III: „Colector" de doiuri, obraznic, indiferent de faptul că la cîteva materii este corijent...

In clasa a VII-a B, de la Şcoala de 7 ani din Bereşti, regiunea Galaţi, sînt însă şi pionieri buni la învăţătură, disciplinaţi. Ei formează majoritatea clasei. Nici unul însă, nu s-a gîndit cum să-l ajute pe Ghimpu. Nimeni nu-i atrage atenţia lui Ghimpu că după amiezile, în loc să le folosească învăţînd, se joacă tot timpul, că sub banca lui se află în permanenţă coji de seminţe, hîrtii, noroi, că vine la şcoală mereu murdar, cu ghetele nefăcute...

Şi Ghimpu continuă să facă clasa de ruşine.

Pioniera Constantin, colega lui Ghimpu, a rezolvat 23 de probleme şi 16 exerciţii la matematici! De gîndit însă nu s-a gîndit să-l ajute şi pe Ghimpu, să-l îndemne, să-i amintească din cînd în cînd că şi el — pionierul Ghimpu Alexandru, are datoria ca oricare şcolar, să-şi facă temele.

Şi Rossi Angela, din colectivul de conducere al unităţii, şi Antohi Ioana din colectivul detaşamentului îi sînt colege de clasă lui Ghimpu. Ele — şi încă alţi pionieri şi pioniere din clasă — au rezultate bune şi foarte bune la învăţătură — nimănui însă nu i-a trecut prin minte că e de datoria lor, că sînt obligaţi — dacă ţin într-adevăr la onoarea clasei — să nu-l mai lase pe Ghimpu „să-şi facă de cap".

★

Au trecut trei pătrare. Pe fiecare pătrar Ghimpu a fost corijent. Au intrat în ultimul pătrar — Ghimpu tot prost învaţă! Clasa însă, ca şi pe celelalte pătrare, continuă să doarmă, să păstreze o stare de amorţire — ca ursul iarna — faţă de purtarea pionierului Ghimpu Alexandru.

Oare pătrarul al patrulea — ultimul!! — oare nici acest pătrar nu-i va trezi?

Ştefan ZAIDES

Prin părţile Jiului

„IAR AU STRĂNUTAT CHIABURII“

Comuna Ţînţăreni. Neguri călătoare se lăsaseră pînă la pămînt. La şcoală prin cîteva geamuri se împrăştie o lumină palidă, semn că într-o clasă, activitatea zilei încă nu se terminase. Cei care lucrau la această oră tîrzie, făceau parte din cercul „tinerii naturalişti“. Cercul acesta s-a născut mai demult.

Tinerii naturalişti au făcut ierbare cu plante din localitate, au desenat planşe pe care le-au agăţat pe pereţi şi... atît. Pînă intr-o bună zi cînd prin sat a început să se vînture un zvon chiaburesc: că porumbul crescut pe pămîntul întovărăşirii n-ar fi bun de sămînţă, că o să bage oamenii grăunţe sub brazdă, şi-o să iasă hîrburi.

Linteş Marcel a auzit vorbele astea acasă. Taică-său, deşi spunea într-una, „iar au strănutat chiaburii" avea totuşi o îndoială pe suflet. Se gîndea că ar fi bine să cumpere măcar cîteva bănicioare de boabe din altă parte. A doua zi dimineaţa, Marcel a pus scara la pod şi a băgat în ghiozdan cîţiva ştiuleţi dinte de cal.

La cîtva timp după aceea, în sat se răspîndi vestea că pionierii fac proba de încolţire a porumbului obţinut de către întovărăşiţi. Şi oamenii aşteptau. Ion Linteş, îşi iscodea feciorul în fiecare seară:

— Ei băiete, iese, sau îl duc la tîrg?

— Iese!

Dar porumbul nu ieşea. Nu era bun pămîntul? Temperatura sau umezeala nu erau îndestulătoare?

Odată, băieţii au scormonit mraniţa într-un colţ al cutiei şi au scos un bob. Cînd l-au privit, s-au făcut feţe-feţe: bobul putrezise. Inspăimîntaţi, au mai scos încă unul şi încă unul. Seminţele plezniseră şi embrioanele îşi săltaseră, firave, căpuşoarele ca nişte gămălii mici, albe.

— Sînt vii! au exclamat ei, sărind de bucurie.

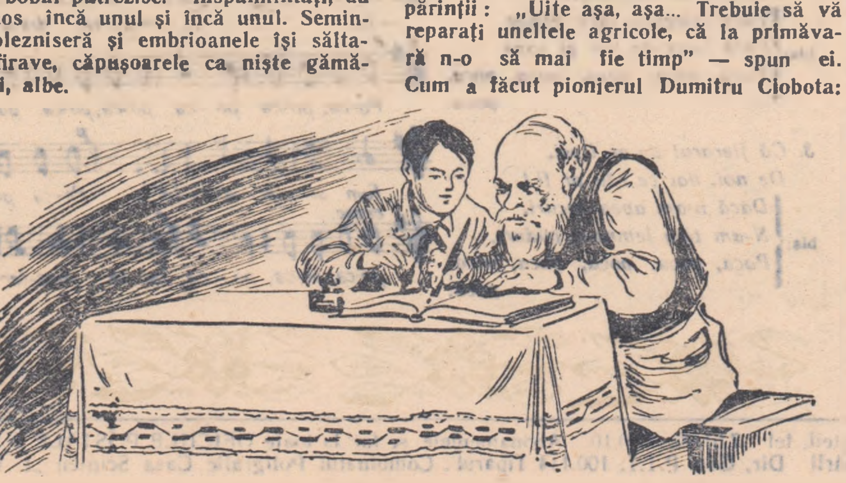
...Peste o săptămînă, colţii plăpînzi au răsărit la suprafaţă. Se puteau număra: 96 la sută. Aşa dar, porumbul întovărăşiţilor era foarte bun.

Dar credeţi că numai aceasta este activitatea tinerilor naturalişti? Ei şi-au luat în ultima vreme şi sarcini „de teren“! Merg... acasă şi stau de vorbă cu părinţii: „Uite aşa, aşa... Trebuie să vă reparaţi uneltele agricole, că la primăvară n-o să mai fie timp" — spun ei. Cum a făcut pionierul Dumitru Ciobota:

— Mă, da' bun sfătuitor ai ieşit! Las' că mă duc, i-a răspuns tată-său.

— Păi, să vezi, că uliţa noastră trebuie să meargă azi

Şi ce să facă omul atunci? Şi-a pus plugul în căruţă şi s-a dus, mîndrindu-se de fecior în sinea lui.

„INVĂŢĂTORUL“ LUI MOŞ CONSTANTIN

Dacă lui moş Constantin îi dai un ziar, el îţi citeşte slovele cele mari cam aşa: M de la măturoi, A de la Anton Gheorghe; I de la Ion. Ion e un vecin înăltuţ şi vioi, tuns chilug. Umblă la şcoală, prin clasa a V-a. Cînd isprăveşte învăţătura, dă fuga la moş Constantin, care-l întîmpină oarecum şugubăţ, din bătătură.

— Ţi-ai adus călimările, „tovarăşe învăţător“?

In ziua aceea, moş Constantin trebuia să înveţe cum se leagă literele între ele ca să alcătuiască un cuvînt şi treaba asta nu-i venea nici cum la îndemînă.

— Vasăzică, se socotea el, C de la cataramă şi U de la ulcică, dă vasăzică... Cu. Buun!...

„Invăţătorul" Trîncă Ion a avut nu de mult o mare bucurie: şcolarul lui a izbutit să-şi scrie numele singur pe un capăt de hîrtie „Otoiu Consta..din den Floreşti". Desigur, deocamdată nu prea corect, dar fără îndoială că nu peste mult timp literele vor fi toate la locul lor.

M. ION

A XI-A ANIVERSARE A R. P. UNGARE

La 4 aprilie se împlinesc 11 ani de la eliberarea Ungariei de sub jugul fascist.
In aceşti ani poporul frate maghiar şi-a clădit o viaţă nouă, pentru care luptă din zi în zi s-o facă tot mai fericită...
Pentru copii — primăvara patriei, viitoarea generaţie — s-au construit în aceşti ani mii de şcoli, grădiniţe, case de copii...
Publicăm mai jos, cîteva aspecte din viaţa fericită a copiilor maghiari.

Tineri artişti

Pionierii unei şcoli din oraşul Debreţin, au hotărît încă de la începutul anului şcolar să cunoască arta populară. Dar pentru a cunoaşte minunatele obiecte de artă, trebuia ca mai întîi să facă cunoştinţă cu acei meşteri iscusiţi, pricepuţi: făurari ai cusăturilor şi sculpturilor în lemn...

Şi, în primul rînd, copiii au trimes pe Gáll Fery şi Szilagy Imre să-l viziteze pe „nenea Mezei Andras" — un vestit cojocar dintr-un sat de lîngă Debreţin.

Fery şi Imre au fost oaspeţii lui nenea Andras, o zi întreagă. Seara, ei s-au întors la şcoală cu multe modele primite în dar de la cel mai bătrîn cojocar.

Cu ajutorul acestor modele pionierii au cusut un frumos cojoc, minunat împodobit cu motive naţionale.

1. — Astăzi, Földvári Tamás nu poate construi încă nimic „mai important". El însă se mulţumeşte şi cu construcţia unei mici morişti mecanice. Ce să-i faci? Dacă n-are decît 8 ani...

2. — In munţii Pilis, pe copiii muncitorilor de la uzinele „M. Rakosi" îi aşteaptă în fiecare vară vile mari, luminoase şi primitoare unde îşi petrec vacanţa.

CA ŞI TATĂL SĂU

In Ungaria, iarna aceasta a fost deosebit de grea... Copiii au fost nevoiţi să stea acasă săptămîni de zile!

Acum însă, cînd primăvara bate la uşă şi zilele s-au mai încălzit, copiii îşi însuşesc lecţiile pierdute în zilele grele de iarnă.

Tatăl pionierului Varga Karoly din Miskolţ e mecanic de locomotivă. Pe pieptul lui strălucesc multe decoraţii primite pentru munca sa destoinică, pentru faptul că trenurile conduse de el n-au întîrziat niciodată. Fiul s-a hotărît să urmeze pilda tatălui. Astfel, în zilele cînd viscolul şuera năprasnic pe afară, Karoly a repetat lecţiile la materiile unde îi venea mai greu — chimia şi limba rusă.

Acum el continuă să se pregătească tot mai bine, vrea să fie printre primii la examene, să recupereze „întîrzierile" asemeni tatălui...

Un înaintaş al picturii romîneşti

ION NEGULICI

Născut în anul 1812, dintr-o familie de oameni săraci, Ion Negulici a fost nevoit să muncească din greu pentru a se întreţine şi pentru a-şi procura materiale trebuitoare artei pe care o iubea cu pasiune. Datorită voinţei sale, a reuşit să învingă greutăţile vieţii, ajungînd chiar să studieze pictura la Paris.

Intors în ţară, Ion Negulici şi-a împletit munca de creaţie cu activitatea revoluţionară, făcînd parte, alături de Bălcescu, din grupul revoluţionarilor consecvenţi.

După înfrîngerea revoluţiei, Negulici a fost exilat la Brusa (Turcia), unde a murit la 5 aprilie 1851, departe de plaiurile natale, asemenea tovarăşului său de luptă, Nicolae Bălcescu.

Astăzi, opera lui Ion Negulici ocupă un loc de seamă în tezaurul artei noastre. Marea măiestrie a lui Negulici reiese mai cu seamă din portrete. Infăţişînd pe pînză un personaj, Negulici nu s-a mărginit numai la asemănarea trăsăturilor feţii, ci a căutat — reuşind de minune — să zugrăvească prin mijlocirea lor, caracterul acelui personaj, gîndurile şi sentimentele lui.

D. G. Chiriac

de V. TIMIŞ
compozitor

Desigur, mulţi dintre voi au cîntat sau poate au auzit popularele cîntece: „Foaie verde lămîiţă", „Pe cărare sub un brad" sau „Morarul". Ele aparţin compozitorului Dumitru Chiriac, unul dintre înaintaşii muzicii romîneşti, care a desfăşurat o bogată activitate de compozitor, dirijor şi folclorist (adică de culegător şi cercetător al cîntecului popular). „Muzica, spunea Chiriac, pleacă de la cîntecul şi dansul popular". Şi tot el, adresîndu-se elevilor săi: „Oricît de complicată ar fi, ea trebuie să exprime o ideie limpede". De aceea, opera lui Chiriac, care cuprinde numeroase cîntece cu caracter popular, a pătruns în cele mai largi mase.

Compozitorul Dumitru Chiriac s-a născut în Bucureşti, la 6 martie 1866, dintr-o familie nevoiaşe. După terminarea studiilor la conservatorul din Bucureşti, el se face repede cunoscut prin activitatea sa şi astfel atrage atenţia lui Vlahuţă şi Delavrancea, care reuşesc să obţină o bursă pentru ca tînărul Chiriac să-şi continue studiile la Paris. Aici, studiază compoziţia, făcînd în scurt timp progrese remarcabile. Deşi departe de ţara lui, el nu pierde din vedere nevoile patriei sale; „Trebuie să te gîndeşti unde ai să trăieşti şi pentru cine ai să lucrezi" îi scria el lui Ion Chirescu. De aceea, studiile făcute la Paris nu numai că nu-l îndepărtaseră de muzica populară, dar îl apropiaseră mai mult de ea. Aceste idei sănătoase sînt împărtăşite şi de alţi prieteni ai compozitorului: „De la toţi aud minuni despre tine — îi scria Vlahuţă, — şi-mi creşte inima de bucurie, de mîndrie. Daca-şi putea, te-aş lega de ţara asta frumoasă, de cîntecele ei risipite pe care numai tu ai şti să le aduni şi să le dregi. Eu aş fi poetul tău iar tu muzicantul meu".

Intors în ţară cu o bogată experienţă muzicală şi artistică, Chiriac este numit profesor la Conservator unde desfăşoară o intensă activitate în calitate de compozitor şi ca dirijor de cor. Astfel el pune bazele primei mari formaţii corale — „Carmen", pe care mai apoi o şi conduce.

Sub conducerea lui, corul „Carmen" care devenise „minunatul cor al lui Chiriac", a dat numeroase concerte constituind principalul mijloc în propagarea cîntecului popular romînesc. Tot la acest cor îşi fac ucenicia artistică compozitori ca: G. Cucu, Vasile Popovici, Achim Stoia şi Ion Chirescu.

In creaţia sa, Chiriac a dat o mare atenţie cîntecelor pentru copii.

După părerea lui, „melodia unui cîntec de copii trebuie să fie simplă şi uşor de executat". Astfel, Chiriac se preocupă de crearea unui repertoriu pentru şcolari, folosind din plin melodiile populare, adoptînd în acelaş timp şi texte literare potrivite pentru copii ca: „Baba oarba", „Oaia", „Zborul", „Secerişul" şi altele.

Ca rod al activităţii creatoare a lui Chiriac, ne-au rămas numeroase caete de cîntece şi coruri populare. Creaţia lui constituie un minunat exemplu pe drumul făuririi unei muzici realiste: „Tot ce am făcut, am făcut din dragoste pentru poporul la care am ţinut — spunea D. G. Chiriac — şi nimic nu dă rezultate mai bune şi mai frumoase ca lucrul făcut din dragoste".
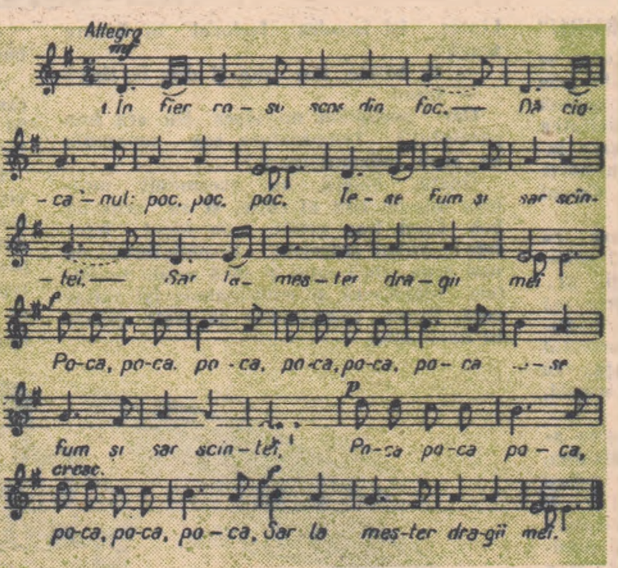
MEŞTERUL FIERAR

de D. G. CHIRIAC

1. In fier roşu scos din foc,
Dă ciocanul: poc, poc, poc.
bis: *Iese fum şi sar scîntei*
Sar la meşter dragii mei.
Poca, poca, poca, poca, poca, poca.

2. Grea e munca ce-nvîrteşte,
Toată ziua ciocăneşte.
bis: *Face pluguri, face grape,*
Face furci de fier şi sape
Poca, poca, poca, poca, poca, poca.

3. Că fierarul de-ar lipsi,
De noi, vai ce rău ar fi!
bis: *Dacă n-am avea securi,*
N-am tăia lemne-n păduri,
Poca, poca, poca, poca, poca, poca.

Pionieri şi şcolari

In „Scînteia pionierului" nr. 24, din 21 martie, am publicat întrebările seriei a VIII-a a concursului „Cine ştie mai mult". Aceasta a fost ultima serie a etapei I-a. Grăbiţi-vă să trimiteţi răspunsurile voastre pînă la 15 aprilie a.c., deoarece, începînd de la această dată, etapa I-a se declară închisă.

Comisia de apreciere a răspunsurilor continuă să corecteze lucrările voastre. Intr-unul din primele numere ale lunii mai, vom publica lista cîştigătorilor şi obiectele pe care le vor primi ca premii.

Deschiderea celei de-a doua etape a concursului, se va anunţa într-unul din numerele viitoare.

SPORT

Intîlnindu-se cu echipa de fotbal a juniorilor Iugoslavi, echipa de juniori a R.P.R. a susţinut primul meci din cadrul turneului internaţional F.I.F.A. Intîlnirea a avut loc pe stadionul Vasas din Gyor (R.P.U.), şi s-a încheiat cu scorul 1—1 (0-0). Al doilea meci juniorii romîni l-au jucat în compania echipei R.P. Polone şi s-a terminat cu rezultatul de 1—0 în favoarea echipei noastre.

Iată mai jos şi alte rezultate din ziua a doua a turneului: **R. Cehoslovacă-Grecia 2—0 (1-0); R.P. Polonă-Austria 3—2 (2-1); R. D. Germană-Turcia 1—1 (1-0).**

Redacţia şi administraţia: Bucureşti Piaţa Scînteii, tel 7.61.00, 7.60.10 Abonamentele se fac la toate OFICIILE POŞTALE şi SECŢIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin". STAS—3452